

Skandalen utförsäkring

DEBATT Monica Armini: "Har du haft någon glädje av utförsäkringen?" – den frågan fick jag i direktsändning i Studio Ett den 25 april, samma dag som ISF:s rapport om utförsäkringarnas effekter publicerades.

Jag svarade med ett reflexmässigt och självklart nej. Men kanske var det en förhastad slutsats?

Att befinna sig på absoluta botten. Utanför utanförskapet. Det är vad en utförsäkring innebär. Och det är, precis som en tvångsinläggning på psyk, en väldig integritetskränkning. Samtidigt gör sådana händelser att man blir mer ödmjuk, man kan lättare identifiera sig med andra grupper som har det väldigt svårt i samhället – hemlösa och papperslösa för att nämna några. Och ödmjukhet är bra. Det gör att man inte dömer lika lätt.

Det är enkelt att säga att man tycker att det är förskräckligt med det ena eller det andra. Men att verkligen *förstå* desperationens innebörd är något helt annat. Det föder äkta empati. Jag skulle tro att alla de tiotusentals som utförsäkrats genom åren är bland våra mest empatiska medborgare. Kanske även bittra – bittra över att systemet inte räckte längre. Att alla de där sjukförsäkringspremierna man betalat in genom åren i form av sociala avgifter inte räckte längre än två och ett halvt år. Att man tvingats söka ekonomiskt bistånd eller leva på släkt och vänner.

Men bitterhet och empati behöver inte vara varandras motsatser. Man kan få tillåta sig att vara bitter över ett system som havererat och samtidigt känna starkt för sina medmänniskor. Jag har haft kontakt med ganska många som varit utförsäkrade genom mitt ideella arbete i Solrosuppropet bl a. Det är väldigt fina människor som farit oerhört illa i systemet. En del har haft tur eller rätt förutsättningar att liksom jag få återgå till sjukförsäkringen igen efter tre fullgjorda utförsäkringsmånader. Andra har haft det kämpigare

och fastnat hos Arbetsförmedlingen utan att få adekvat hjälp att komma vare sig tillbaka till arbetslivet eller till försäkringskassan. Det är en skandal.

Nej, jag tror på fullaste allvar att om Kristersson och Axén – och varför inte även Zander (som försvarade utförsäkringarna i radion samtidigt som jag var där) – skulle få göra några månader inom Arbetslivsintroduktionen på en ersättning om 223 kr/dag, fem dagar i veckan, så skulle vi ha ett helt annat sjukförsäkringssystem. Den som själv har fått smaka på hur det är att arbeta snudd på gratis, utan avtal, utan trygghet, kan omöjligt försvara det regelverk som råder idag. För jag hade ju fel där i radion – utförsäkringen gjorde mig ödmjuk och ödmjukhet inför de svaga har vi alldeles för lite av i Sverige idag.

Monica Armini monica.armini at gmail.com